

Amersfoort, 13 november 2018

Betreft: Zienswijze Ontwerptracébesluit (OTB) en het Milieueffectrapport (MER) A28/A1 Knooppunt Hoevelaken.

Geachte minister,

Met deze brief dienen wij namens de Volkstuinvereniging Dorrestein te Amersfoort onze zienswijze in op het Ontwerptracébesluit (OTB) en het Milieueffectrapport (MER) A28/A1 Knooppunt Hoevelaken, zoals dat van donderdag 4 oktober tot en met woensdag 14 november 2018 ter inzage ligt.

Als het Ontwerptracébesluit zoals dat nu voor ligt zal worden uitgevoerd, zal dat grote gevolgen hebben voor onze Volkstuinvereniging. Een aanzienlijk deel van de gronden die nu door ons in gebruik zijn, zullen namelijk een andere invulling krijgen. Hierna gaan wij in op onze vereniging en de gevolgen die het Ontwerptracébesluit zal hebben.

Indien gewenst kunnen wij de statuten van onze vereniging aanleveren.

De Volkstuinvereniging Dorrestein

Het volkstuintencomplex Dorrestein ligt in het Beekdal van de gemeente Amersfoort op de locatie Dorrestein, pal naast de A28 tussen de knooppunten Leusden en Leusden-Zuid (zie afbeelding 1).

Afbeelding 1: Locatie Volkstuinvereniging Dorrestein

De vereniging huurt deze gronden van de gemeente. Het huurcontract is bijgevoegd in bijlage 1.

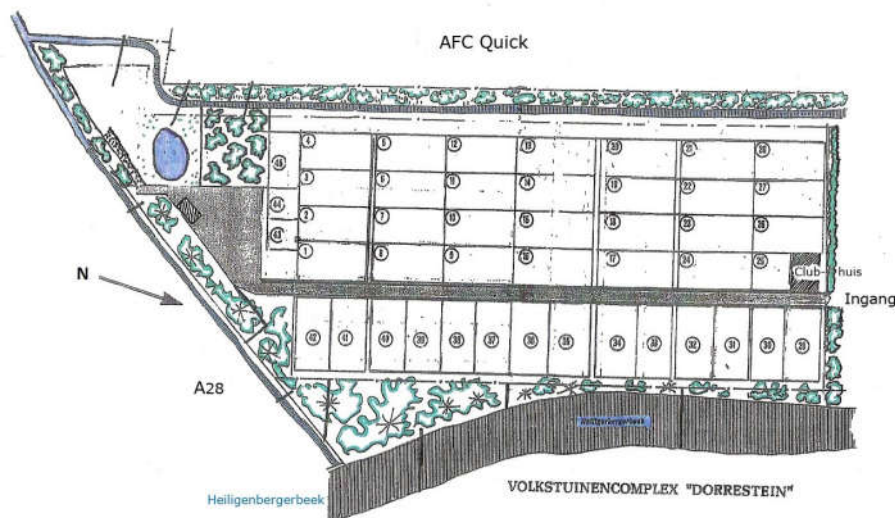
De Volkstuinvereniging Dorrestein bestaat sinds 1963 en is een actieve vereniging met in totaal 65 leden. De Volkstuinvereniging organiseert niet alleen activiteiten voor haar eigen leden, maar organiseert ook activiteiten bijvoorbeeld in het kader van burendag en struinen in de tuinen. De vereniging heeft daarmee een bredere maatschappelijke functie. Daarnaast biedt de vereniging ruimte op het complex aan lokale imkers en onderhoudt de vereniging de groenstroken die grenzen aan de moestuinen volgens het principe natuurlijk tuinieren. Meer informatie is te vinden op onze website www.volkstuindorrestein.nl.

Moestuiniëren is erg populair. Niet alleen vanwege het belang dat mensen hechten aan gezond eten waar biologische groenten bij horen, maar ook vanwege het positieve effect dat tuinieren heeft voor de gezondheid, ook speciaal voor senioren. De Volkstuinvereniging Dorrestein heeft daardoor, net als de andere volkstuincomplexen te maken met een lange wachtlijst (momenteel ca. 30 mensen).

Ook de gemeente erkent het belang van moestuiniëren. Naar aanleiding van een onderzoek naar de mogelijkheden van stadslandbouw wordt in de raadsinformatiebrief met de stand van zaken "Echt Eten in de Eemstad, over Duurzaam voedsel in Amersfoort" uit 2014 geconcludeerd dat uitbreiding van volkstuinen wenselijk is (zie [https://amersfoort.notubiz.nl/document/2726949/3/RIB_2014-068 Echt eten in Eemstad over duurzaam voedsel in Amersfoort](https://amersfoort.notubiz.nl/document/2726949/3/RIB_2014-068_Echt_eten_in_Eemstad_over_duurzaam_voedsel_in_Amersfoort)).

Het volkstuincomplex

Het volkstuincomplex heeft in totaal een oppervlakte van ongeveer 1,3 ha en heeft in het bestemmingsplan Park Randenbroek, dat op 2 juli 2012 door de raad van de gemeente Amersfoort is vastgesteld, de bestemming Recreatie met de aanduiding volkstuin. Een deel van het complex bestaat uit moestuinen variërend in grootte van 50 m² tot 200 m². De ingang van het complex bevindt zich aan de noordzijde, waar ook het clubhuis staat. De tuinen worden vervolgens ontsloten via een centraal pad. Aan de zuidzijde bevindt zich een keerlus met asfalt verharding. Hier is eveneens ruimte voor de opslag van bijvoorbeeld zwarte grond en mest, die gezamenlijk wordt ingekocht en daarna verdeeld onder de leden. Ook staat hier een picknicktafel, een insectenhotel en een schuur voor gemeenschappelijk eigendommen, zoals een bosmaaier. Aan de zuidzijde is een deel van het terrein natuurlijk ingericht met een paddenpoel en een ringslangenhoop (zie afbeelding 2).

Afbeelding 2: Globale schets van de inrichting van het volkstuincomplex

Gevolgen van het OTB

Uit de kaart (nr. 10) blijkt dat ter hoogte van ons volkstuintencomplex de snelweg wordt verbreed en het geluidscherm wordt verplaatst waardoor een deel van onze gronden niet meer gebruikt kan worden als moestuin. Dit betreft een beperkt deel, wat ook eerder met onze vereniging is besproken. Hiermee kan de vereniging leven, maar verwacht wel een compensatie in de vorm van vervangende ruimte, als ook een ruimhartige financiële compensatie voor zowel vereniging als getroffen leden.

Uit deze tekening maken wij op dat het echter niet blijft bij dit ruimteverlies. Het plan is klaarblijkelijk een deel van de moestuin ook nog in te richten als landschappelijke inpassing, waterhuishouding en beplantingsvlak! Dit is in de vooroverleggen nooit ter sprake gebracht. In plaats van de verwachte opschuiving van 3 à 4 meter, zal nu een strook van minimaal 25 meter aan het moestuincomplex onttrokken worden. Dit betekent een aanzienlijk deel van het complex waardoor een groot aantal moestuinen opgeheven zal moeten worden (zie afbeelding 3).

Afbeelding 3: Gronden die aan het complex zullen worden onttrokken

Wij vinden deze aanpassing van de plannen onbegrijpelijk.

Ten eerste vragen wij ons af waarvoor de landschappelijke inpassing dient. De leden van de vereniging kijken liever uit op een geluidscherm, dan dat zij een deel van de tuinen kwijtraken. Aangezien het complex niet toegankelijk is voor derden, hebben verder alleen de leden van de voetbalvereniging Quick mogelijk behoefte aan deze inpassing, ware het niet dat bij hun sportvelden deze landschappelijke inpassing ontbreekt.

Ook zal een deel van de gronden ingericht worden voor de waterhuishouding. Wij vragen ons af waarom op deze plek een afwatering noodzakelijk is. In de huidige situatie is deze niet aanwezig. Is bovendien wel onderzocht welke gevolgen deze afwatering zal hebben voor de grondwaterstand ter plaatse van de volkstuinten? Een lagere grondwaterstand kan negatieve gevolgen hebben voor de gebruikers. Bij de naastgelegen voetbalvereniging Quick wordt ruimtebeslag voor de afwatering voorkomen door het aanleggen van een grindkoffer. Waarom wordt dat ter plaatse van ons volkstuintencomplex niet ook toegepast?

Nog onbegrijpelijker vinden wij de keuze om een deel van het complex in te richten als beplantingsvlak. Afgezien van het vervallen van moestuinen komt daarbij het verharde deel aan het eind van het complex te vervallen. Dit is een onmisbaar deel van het complex, nodig als keerpunt voor leveranciers en tuinders die groot materiaal aanvoeren of afval afvoeren en zal op een deel dat nu in gebruik is voor moestuinen opnieuw moeten worden aangelegd. Waar de plannen ogenschijnlijk maar voor een klein deel ten koste gaan van moestuinen, gaat een aanzienlijk deel van de al schaarse grond voor de moestuinen verloren. Uit de toelichting bij het Ontwerptracébesluit blijkt niet waarom dit beplantingsvlak juist hier is beoogd en waarom het belang van de aanleg daarvan prevaleert boven het belang van de vereniging de gronden te kunnen blijven gebruiken.

Naast de afname van het oppervlak zal dit beplantingsvlak leiden tot nog meer schade voor de vereniging. De bomen, die ten zuiden van de moestuinen staan, zullen een behoorlijke schaduwwerking hebben en de tuinen zullen daarom minder productief zijn.

Overigens is in het huurcontract dat de vereniging met de gemeente heeft gesloten vastgelegd dat als de gronden voor andere functies gebruikt moeten worden en de huur daarvan wordt opgezegd, er andere gronden beschikbaar gesteld moeten worden. In de toelichting van het Ontwerptracébesluit is daar geen aandacht aan besteed. Wij vragen ons daarom ook af hoe in deze compensatiegronden wordt voorzien.

Naast dat de plannen ten koste gaan van de moestuinen, zullen deze ook leiden tot de vernietiging van een stukje natuur. In tegenstelling tot wat er in de bijlage Natuur van het MER staat is er bijvoorbeeld wel degelijk een voortplantingsplaats en winterverblijf van ringslangen bij de Heiligenbergerbeek. Beide zijn op ons volkstuincomplex aanwezig. Met regelmaat worden grote en kleinere ringslangen gezien. Ook parende ringslangen zijn gesignaleerd (zie afbeelding 4) en de broeihoop is succesvol; resten van uitgekomen ringslangeieren worden daar gevonden.

Afbeelding 4: Ringslangenhoop en ringslangen Volkstuinencomplex Dorrestein

De huidige voortplantingsplaats en winterverblijf voor de ringslang zal verdwijnen en bovendien ook de paddenpoel, die als foerageerplaats voor de ringslang fungeert. In de toelichting op het Ontwerptracébesluit staat dat er een groot maatschappelijk belang is bij de verbreding van de snelweg en verwacht wordt dat ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming verleend zal worden. Wij menen echter dat er geen groot maatschappelijk belang bestaat bij de aanleg van landschappelijke inpassing, waterhuishouding en een beplantingsvlak op deze locatie. Het is dan ook te betwijfelen of voor de vernietiging van de vaste verblijfplaats van de ringslang op deze locatie ontheffing verleend zal worden.

Struinpad

In het Ontwerptracébesluit is ter hoogte van het volkstuintencomplex een “voetgangerstunnel Heiligenbergerbeek”, een onderdoorgang onder de A28, opgenomen. Deze onderdoorgang van 67 meter lang komt uit op ons complex. Ons complex is, zoals u zult begrijpen, niet toegankelijk voor derden. Wij zijn immers geen openbare pluktuin. Uit de toelichting van het Ontwerptracébesluit kunnen wij niet opmaken wat het doel is van deze onderdoorgang, alleen is vermeld dat dit een regiowens betreft. Wordt er over ons complex nu een openbaar voetpad aangelegd, waardoor er nog meer moestuinen zullen vervallen? Aan de noordzijde sluit ons volkstuintencomplex aan op de grijpinstallatie van het Waterschap, het wandelpad kan daar niet langs de beek aangelegd worden en zal via gronden moeten lopen die nu tot ons complex behoren. De ruimtelijke consequenties van de onderdoorgang en een dergelijk wandelpad zijn in de plantoelichting niet beschreven. Ook is niet ingegaan op de compenserende maatregelen of het faciliteren van aanpassingen (bijvoorbeeld een hek aan de zuidzijde van het complex).

De nut en noodzaak van een onderdoorgang, die ten koste zal gaan van een deel van ons moestuintencomplex, blijkt ook niet uit de toelichting. Ongeveer 500 meter ten zuidwesten van deze beoogde onderdoorgang is al een bestaande onderdoorgang voor langzaam verkeer die een groenstrook aan Amersfoortse zijde verbindt met het Lockhorsterbos aan de Leusdense kant. Bovendien zijn in de omgeving legio mogelijkheden om te wandelen, terwijl de ruimte voor volkstuinten beperkt is en er juist behoefte is aan uitbreiding daarvan.

Tijdelijke gevolgen OTB

Naast blijvende gevolgen vreest de Vereniging ook tijdens de werkzaamheden negatieve gevolgen van het Ontwerptracébesluit. Uit de tekst lijkt dat een deel van ons complex als werkterrein dienst gaat doen, dit is ongewenst. Tijdens de werkzaamheden moet het volkstuintencomplex zo min mogelijk worden belast en moeten voorzieningen worden getroffen dat het volkstuintencomplex gewoon door kan draaien. Dat betekent volgens ons dat er een goede afscherming komt tussen de grens van de werkzaamheden en het complex. Ook willen we afspraken maken over de wijze waarop het complex na de werkzaamheden wordt achtergelaten.

Conclusie

Wij hebben groot bezwaar tegen het voorliggende plan aangaande de zone achter – voor ons vóór - het geluidscherm. Dit gaat ten koste van veel tuinen en een stukje natuur. Er zullen tuinders, die al jaren met plezier tuinieren en erin geïnvesteerd hebben en, niet onbelangrijk, hier hun (enige) sociale omgeving vinden, moeten worden weggestuurd zonder dat een alternatief beschikbaar is. Daarnaast hebben wij bezwaren tegen het aanleggen van een openbaar wandelpad over het moestuintencomplex.

Graag willen wij in overleg om de impact van de werkzaamheden en de uiteindelijke impact van de wegverbreding op het complex zo veel als mogelijk te beperken en tot een gedragen oplossing te komen.

Met vriendelijke groet,

Namens de Volkstuinvereniging Dorrestein,

Jacqueline Jonk

Voorzitter

Ina van de Streek

Secretaris